

۳۵۳۱۹۵۱۵۹۹

۳۸۵ / ۵۱ - ۴

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر حداد عادل
رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس" که بنا به پیشنهاد وزارت راه و ترابری در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۴/۷ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

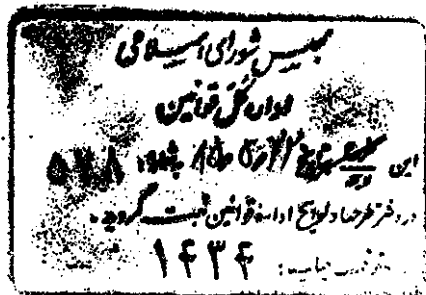
در جلسه شماره ... مورخ ...
اعلام و توزیع گردید

۳۵۳۱۹/

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

با عنایت به اهمیت بهره‌گیری از حمل و نقل هوایی در افزایش حجم مبادلات کالا و مسافر و باتوجه به تأثیر آن در زمینه سازی برای رشد اقتصادی و تجاری و نظر به ضرورت گسترش صنعت حمل و نقل از جمله خطوط هوایی خارج از کشور و به منظور تأسیس و بهره برداری از سرویسهای هوایی منظم و توسعه فعالیتهای مربوط به آن بین ایران و تونس و برای ارتقای سطح روابط بین دو کشور، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می شود.

“لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس”

ماده واحده - موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس، مشتمل بر یک مقدمه، بیست و دو ماده و یک پیوست به شرح ضمیمه تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

وزیر امور خارجه

امور خارجه

رئیس جمهور

بسمه تعالی

موافقتنامه حمل و نقل هوایی میان دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس

مقدمه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تونس (که از این پس «طرف‌های متعاقد» نامیده می‌شوند) و عضو کنوانسیون هواپیمایی کشوری بین‌المللی هستند که از هفتمین روز دسامبر ۱۹۹۴ برابر با ۱۶ آذر ماه ۱۳۲۳ هجری شمسی برای امضاء مفتوح می‌باشد؛ با تصدیق اهمیت حمل و نقل هوایی به عنوان وسیله ایجاد و ارتقای دوستی، تفاهم و همکاری میان مردم دو کشور؛ با تمایل به کمک به پیشرفت هواپیمایی کشوری بین‌المللی؛ با تمایل به انعقاد موافقتنامه‌ای بمنظور ایجاد و بهره برداری از حمل و نقل هوایی بین و ماورای سرزمین‌های خود به شرح زیر توافق کرده‌اند:

ماده ۱

تعاریف

از نظر این موافقتنامه، مگر اینکه سیاق عبارت به گونه دیگری مقرر دارد:

- ۱ - اصطلاح «مقام هواپیمایی» در مورد جمهوری اسلامی ایران به رئیس سازمان هواپیمایی کشوری و در مورد جمهوری تونس به مدیر کل هواپیمایی کشوری وزارت فن‌آوری‌های ارتباطی و حمل و نقل و در هر یک از دو مورد هر شخص یا نهادی که مجاز به انجام وظایف فعلی آن که مرتبط با این موافقتنامه باشد، اطلاق می‌گردد.
- ۲ - اصطلاح «خدمات مورد توافق» به خدمات هوایی بین‌المللی منظم در مسیرهای مشخص شده در پیوست این موافقتنامه برای حمل و نقل مسافری، بار همراه و غیرهمراه و پست طبق حقوق ظرفیت مورد توافق و «مسیر مشخص شده» به مسیر مشخص شده در پیوست این موافقتنامه اطلاق می‌گردد.
- ۳ - اصطلاح «موافقتنامه» به این موافقتنامه، پیوست تنظیم شده در اجرای آن و هر اصلاح موافقتنامه یا پیوست اطلاق می‌گردد.
- ۴ - اصطلاح «خدمت هوایی»، «خدمت هوایی بین‌المللی» و «شرکت هواپیمایی» و «توقف به منظورهای غیرحمل و نقل» به ترتیب دارای همان معانی است که برای آنها در ماده (۹۶) کنوانسیون ذکر شده است.
- ۵ - اصطلاح «لوازم مورد نیاز جاری» به اقلامی غیر از خوار و بار و وسایل یدکی با ماهیت قابل جابه‌جایی به منظور استفاده در داخل هواپیما به هنگام پرواز، از جمله تجهیزات کمک‌های اولیه و نجات اطلاق می‌شود.
- ۶ - اصطلاح «کنوانسیون» به کنوانسیون هواپیمایی کشوری بین‌المللی اطلاق می‌شود که برای امضاء در شیکاگو در هفتمین روز دسامبر ۱۹۹۴ (برابر با ۱۶ آذر ماه ۱۳۲۳) مفتوح گردید و شامل موارد زیر می‌باشد:
 - هر ضمیمه یا اصلاحیه آن که مطابق ماده (۹۰) کنوانسیون به تصویب رسیده، تا حدی که چنین ضمیمه یا اصلاحیه‌ای برای هر دو طرف متعاقد نافذ شده است؛ و
 - هر اصلاحیه‌ای که مطابق بند (الف) ماده (۹۴) کنوانسیون لازم‌الاجرا شده است و بوسیله هر دو طرف متعاقد به تصویب رسیده باشد.
- ۷ - اصطلاح «شرکت هواپیمایی تعیین شده» به یک یا چند شرکت هواپیمایی اطلاق می‌شود که به موجب ماده ۳ (تعیین و اجازه) این موافقتنامه برای بهره‌برداری از خدمات مورد توافق تعیین شوند و اجازه فعالیت بیابند؛
- ۸ - اصطلاح «وسایل یدکی» به اقلامی با ماهیت تعمیراتی یا جایگزینی برای گنجاندن در هواپیما، از جمله موتورها اطلاق می‌شود.
- ۹ - اصطلاح «نرخ» به قیمتی اطلاق می‌شود که برای حمل مسافری، بار همراه و غیرهمراه پرداخت گردد و شامل شرایطی که به موجب آن قیمت‌های مزبور اعمال می‌شود از جمله قیمت‌ها و شرایط مقرر برای نمایندگی‌ها و سایر خدمات جنبی به استثنای دستمزدها و شرایط حمل پست می‌باشد.
- ۱۰ - اصطلاح «سرزمین» در رابطه با یک کشور دارای همان معنی است که برای آن در ماده (۲) کنوانسیون ذکر شده است.
- ۱۱ - اصطلاح «ظرفیت» در مورد هواپیما به میزان بارگیری موثر آن هواپیما در یک مسیر یا قسمتی از مسیر و اصطلاح «ظرفیت» در مورد «خدمت مورد توافق» به حاصل ضرب ظرفیت هواپیما در چنین خدمتی در دفعات پرواز هواپیمایی مزبور طی زمان معین در تمام یا قسمتی از مسیر، اطلاق می‌شود.

ماده ۲

اعطای حقوق

- ۱- هر طرف متعاقد، حقوق مشخص شده در این موافقتنامه را به طرف متعاقد دیگر اعطا می‌کند تا شرکتهای هواپیمایی تعیین شده آن قادر به برقراری و بهره‌برداری از خدمات هوایی بین‌المللی مشخص شده در پیوست این موافقتنامه باشند
- ۲- شرکتهای هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد با رعایت مفاد این موافقتنامه از حقوق زیر بهره‌مند خواهند شد:
 - الف - پرواز بدون فرود از فراز سرزمین طرف متعاقد دیگر؛
 - ب - توقف در آن سرزمین به منظورهای غیر حمل و نقل؛ و
 - ج - فرود در سرزمین طرف متعاقد دیگر به منظور سوار و پیاده کردن مسافر، بارگیری و تخلیه بار و پست در حمل و نقل بین‌المللی هنگام بهره‌برداری از خدمت مورد توافق.
- ۳- شرکتهای هواپیمایی هر طرف متعاقد، غیر از آنهایی که به موجب ماده ۳ (تعیین و اجازه) تعیین شده‌اند، نیز از حقوق مشخص شده در جزءهای (الف) و (ب) بند (۲) بهره‌مند خواهند شد.
- ۴- مفاد بند (۲) نباید به نحوی تفسیر شود که به شرکت هواپیمایی یک طرف متعاقد این حق را اعطا کند که در داخل سرزمین طرف متعاقد دیگر از نقطه‌ای به نقطه دیگر مبادرت به حمل مسافر و بار و پست در مقابل مزد یا کرایه نماید.
- ۵- استفاده از حقوق حمل و نقل در نقاط واسط و ماوراء مندرج در جدول مسیر پیوست این موافقتنامه مشروط به توافق قبلی میان مقامات هواپیمایی دو طرف متعاقد می‌باشد.
- ۶- اگر به دلیل مخاصمات مسلحانه، بلایای طبیعی، آشوب‌های سیاسی یا تحولات مخرب، شرکتهای هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد نتوانند از خدمتی در مسیر عادی خود بهره‌برداری نمایند، بهره‌برداری از خدمت مزبور منوط به تصویب دو طرف متعاقد می‌باشد.

ماده (۳) تعیین و اجازه

- ۱- هر طرف متعاقد حق دارد با ارسال اعلامیه کتبی به طرف متعاقد دیگر از طریق مجاری دیپلماتیک یک یا چند شرکت هواپیمایی را برای انجام خدمات مورد توافق در مسیرهای مشخص شده تعیین، و هر شرکت هواپیمایی تعیین شده به صورت کتبی را حذف کند یا تغییر دهد.
- ۲- خدمات مورد توافق در هر زمان، به طور کامل یا بخشی می‌تواند شروع شود، مشروط بر این که:
 - الف) طرف متعاقدی که حقوق به آن اعطا شده به موجب بند (۱) این ماده، شرکت هواپیمایی را برای مسیر مشخص شده، تعیین کرده باشد؛
 - ب) طرف متعاقدی که حقوق را اعطا می‌کند، با رعایت مفاد بند ۳ (تعلیق و لغو) اجازه بهره‌برداری مقتضی را بدون تاخیر به شرکت هواپیمایی مربوط اعطا کرده باشد؛
 - پ) نرخ مطابق ماده ۱۰ (نرخها) وضع شده و مجری باشد؛
 - ت) برنامه پروازی طبق ماده ۱۱ (برنامه پروازی) ارائه شده و به تصویب رسیده باشد.
- ۳- به منظور اعطای اجازه بهره‌برداری مقتضی مندرج در بند (۲)، مقام هواپیمایی یک طرف متعاقد می‌تواند از شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر بخواهد که او را مجاب سازد که شرایط مقرر در قوانین و مقرراتی را که معمولاً به موجب مفاد کنوانسیون توسط آن مقامات در مورد بهره‌برداری از خدمات هوایی بین‌المللی اعمال می‌گردد، دارا می‌باشد.
- ۴- هر طرف متعاقد حق دارد در هر مورد که مجاب نشده باشد مالکیت عمده و کنترل مؤثر شرکتهای هواپیمایی تعیین شده متعلق و در اختیار طرف متعاقد دیگر یا اتباع آن است، از پذیرش تعیین شرکتهای هواپیمایی و اعطای اجازه بهره‌برداری موضوع بند (۲) این ماده امتناع ورزد یا هر شرطی را که برای اعمال حقوق مذکور در ماده (۲) این موافقت نامه توسط شرکتهای هواپیمایی تعیین شده لازم بداند، وضع نماید.

ماده ۴

تعلیق و لغو

- ۱- مقام هواپیمایی هر طرف متعاقد حق دارد در موارد زیر در مورد شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر از اعطای اجازه مورد اشاره در ماده ۳ (تعیین و اجازه) خودداری نموده، یا چنین اجازه‌ای را لغو یا معلق کند یا در هر زمان بطور موقت یا دائمی شرایطی را وضع کند:
- الف) چنانچه شرکت هواپیمایی مذکور دارای شرایط مقرر در قوانین و مقرراتی که بطور معمول توسط مقام هواپیمایی آن طرف متعاقد مطابق با کنوانسیون اعمال می‌شود، نباشد یا آنها را رعایت نکند؛

ب) چنانچه مقام هواپیمایی آن طرف متعاقد قانع نشود که مالکیت عمده و کنترل موثر شرکت هواپیمایی مذکور متعلق به طرف متعاقد تعیین کننده شرکت هواپیمایی یا اتباع وی می‌باشد؛ یا

ج) چنانچه شرکت هواپیمایی مذکور در انجام عملیات بهره‌برداری از شرایط مقرر به موجب این موافقتنامه تخطی کند.

۲- حقوق مذکور در بند (۱) این ماده جز در مواردی که برای جلوگیری از نقض بیشتر قوانین و مقررات فوق‌الذکر فوریت داشته باشد، فقط بعد از مشورت با مقام هواپیمایی طرف متعاقد دیگر طبق ماده ۱۷ (مشاوره) صورت خواهد گرفت.

ماده ۵

شمول قوانین و مقررات

- ۱- قوانین و مقررات یک طرف متعاقد در مورد ورود، توقف یا خروج هواپیمایی که به ارائه خدمات هوایی بین‌المللی اشتغال دارد یا قوانین و مقررات مربوط به بهره‌برداری و هوانوردی هواپیمای مزبور در مورد هواپیمای شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر به هنگام ورود، توقف یا خروج و در زمانی که در سرزمین طرف متعاقد نخست است، اعمال خواهد شد.
- ۲- قوانین و مقررات هر طرف متعاقد که ناظر به ورود، اقامت موقت و خروج مسافری، خدمه پروازی، بار همراه و غیره همراه یا پست از سرزمین آن می‌باشد (از جمله قوانین و مقررات مربوط به ورود، ترخیص، امنیت هوانوردی، مهاجرت، گذرنامه، گمرک، قرنطینه و اقدامات بهداشتی یا در مورد پست، مقررات پستی) توسط یا از طرف مسافری، خدمه پروازی، بار همراه و غیره همراه یا محمولات پستی شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر هنگام ورود، توقف و خروج و مادام که در سرزمین طرف متعاقد نخست باشد، رعایت خواهد شد.
- ۳- مسافری، بار همراه و غیره همراه و پست که از سرزمین هر یک از طرفهای متعاقد در گذر (ترانزیت) مستقیم هستند و از حریمی که در فرودگاه برای این منظور اختصاص یافته خارج نمی‌شوند، جز در مورد اقدامات امنیتی، کنترل مواد مخدر یا در شرایط ویژه، مشمول کنترل ساده‌ای خواهند بود.
- ۴- هیچیک از طرفهای متعاقد نمی‌تواند در اجرای قوانین و مقررات پیش‌بینی شده در این ماده، هیچ ترجیحی را به شرکت هواپیمایی خود یا سایر شرکت‌های هواپیمایی نسبت به شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر اعطا نماید.
- ۵- هر طرف متعاقد بنا به تقاضای طرف متعاقد دیگر نسخه‌ای از قوانین و مقررات مربوط مذکور در این ماده را این ماده را در اختیار آن قرار خواهد داد.

ماده ۶

شناسایی گواهینامه‌ها و پروانه‌ها

- ۱- الف) گواهینامه‌های قابلیت پرواز و گواهینامه‌های صلاحیت و پروانه‌هایی که توسط یک طرف متعاقد صادر شده یا اعتبار یافته و هنوز به قوت خود باقی باشد برای بهره‌برداری از خدمات مورد توافق، توسط طرف متعاقد دیگر معتبر شناخته خواهد شد مشروط بر این که شرایط صدور یا اعتبار گواهینامه‌ها یا پروانه‌های مذکور به موجب یا مطابق با حداقل استانداردهایی باشد که به موجب کنوانسیون وضع شده است.
- ب) در هر حال هر طرف متعاقد این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که در مورد پروازهای متعددی مطابق حقوق اعطایی به موجب بند (۲) ماده ۲ (اعطای حقوق) از شناسایی گواهینامه‌های صلاحیت و پروانه‌هایی که برای اتباع آن توسط طرف متعاقد دیگر صادر شده، خودداری نماید.
- ۲- چنانچه امتیازها یا شرایط پروانه‌ها یا گواهینامه‌های صادره یا معتبر شناخته شده بوسیله یک طرف متعاقد تفاوت نسبت به استانداردهای مقرر در کنوانسیون را، اعم از آن که تفاوت مزبور به سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری اعلام شده یا نشده باشد، تجویز کرده باشد مقام هواپیمایی طرف متعاقد دیگر می‌تواند بدون لطمه وارد آوردن به حقوق طرف متعاقد نخست طبق ماده ۱۷ (مشاوره) درخواست مشورت با مقام هواپیمایی طرف متعاقد نخست را به منظور قانع شدن خودشان در مورد این که رویه مورد نظر برای آنها قابل قبول است، بنماید.

ماده ۷

معافیت از حقوق گمرکی، سود بازرگانی و سایر عوارض

- ۱- هواپیمای شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقدی که خدمات مورد توافق را انجام می‌دهد و لوازم مورد نیاز جاری، مواد سوختی، روغن موتور (از جمله سیالات هیدرولیک)، مواد مصرفی فنی، وسایل یدکی (از جمله موتورها)، خواروبار موجود در هواپیماها (از جمله غذا، آشامیدنی، نوشابه، دخانیات و سایر تولیدات برای فروش یا استفاده مسافری در طول پرواز به میزان محدود) و سایر اقلامی که صرفاً در رابطه با بهره‌برداری هواپیمایی یا آرایه خدمت در هواپیما، مورد نظر بوده یا استفاده می‌شود به هنگام ورود به قلمرو طرف متعاقد دیگر براساس عمل متقابل از پرداخت تمامی

حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف خواهند بود مشروط بر این که این لوازم، مواد و خوار و بار تا زمانی که صدور مجدد گردند یا زمانی که مصرف برسند که هواپیماهای مذکور برفراز آن سرزمین در خدمت مورد توافق در پرواز باشند.

۲ - موارد زیر نیز از پرداخت حق الزحمه‌ها، عوارض و هزینه‌های محلی یا ملی به استثنای پرداخت هزینه خدمات ارائه شده معاف خواهد بود:

الف) خوار و باری که در سرزمین یک طرف متعاقد برای استفاده در هواپیمای مورد بهره برداری در خدمت بین‌المللی توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر بار هواپیما شده است، در حدودی که ممکن است توسط مقامات مجاز طرف متعاقد نخست تعیین شود.

ب) وسایل یدکی هواپیما از جمله موتورها) و لوازم مورد نیاز جاری که برای نگهداری یا تعمیر هواپیمایی که خدمات مورد توافق را مورد بهره‌برداری قرار می‌دهد به سرزمین یک طرف متعاقد وارد می‌شوند.

ج) مواد سوختی، روغن موتور (از جمله سیالات هیدرولیک) در نظر گرفته شده برای شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد به منظور تدارک هواپیمایی که خدمات مورد توافق را مورد بهره‌برداری قرار می‌دهد حتی اگر مواد مذکور در قسمتی از سفر انجام شده بر فراز سرزمین طرف متعاقد دیگر که در آن مواد مزبور، بار هواپیما شده است مورد استفاده قرار گیرد؛ و

د) مسافری، بار همراه و غیرهمراه و پست که از سرزمین یک طرف متعاقد در گذر (ترانزیت) مستقیم قرار دارند و از حریمی که در فرودگاه برای این منظور اختصاص یافته خارج نمی‌شوند فقط مشمول کنترل ساده‌ای خواهند بود. بار همراه و غیرهمراه و محصولات پستی زمانی که در گذر (ترانزیت) مستقیم است از حقوق گمرکی، سود بازرگانی و هرگونه مالیات معاف خواهد بود.

۳ - موارد موضوع بندهای (الف)، (ب)، (ج) و (د) فوق در صورت نیاز می‌تواند تحت کنترل یا نظارت گمرکی قرار گیرد.

۴ - لوازم مورد نیاز جاری و همچنین وسایل یدکی (از جمله موتورها)، خوار و بار موجود در هواپیما، مواد سوختی، روغن موتور (از جمله سیالات هیدرولیک) و سایر موارد مذکور در بند (۱) این ماده که معمولاً در هواپیمای مورد بهره‌برداری شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد نگهداری می‌شوند فقط با موافقت مقامات گمرکی طرف متعاقد دیگر در آن سرزمین قابل تخلیه است. در این صورت می‌توان آنها را تا زمانی که طبق تشریفات و قوانین گمرکی آن طرف متعاقد مجدداً صادر شوند یا ترتیب دیگری در مورد آن داده شود تحت نظارت مقامات نامبرده قرار داد.

۵ - اسناد رسمی حاوی آرم رسمی شرکت هواپیمایی مانند پرچسب چمدان، بلیط هواپیما، بارنامه، کارت اجازه ورود به هواپیما و جدول زمان بندی که به داخل سرزمین هر طرف متعاقد برای استفاده اختصاصی شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر وارد می‌شود، از حقوق گمرکی و سود بازرگانی و یا مالیات‌ها براساس عمل متقابل معاف خواهند بود.

ماده ۸

مقررات ظرفیت و بهره برداری از خدمات مورد توافق

۱ - شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد از رفتار عادلانه و برابر برخوردار خواهند بود تا بتوانند برای انجام هر خدمت مورد توافق از فرصت‌های متساوی بهره‌مند باشند و هر طرف متعاقد تمامی اقدامات مقتضی در چارچوب صلاحیت خود را جهت حذف تمامی اشکال رویه‌های عطف به ماسبق شونده یا رقابتی غیر منصفانه و تبعیض آمیز که وضعیت رقابت شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر را در اعمال حقوق مقرر خود در این موافقتنامه به طور نامطلوبی تحت تاثیر قرار می‌دهد، انجام خواهد داد.

۲ - در انجام خدمات مورد توافق، شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد منافع شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر را مورد نظر قرار خواهد داد تا من غیر حق در خدمات طرف متعاقد دیگر در تمام یا قسمتی از همان مسیرها اثر نامطلوب ایجاد نشود.

۳ - ظرفیت ارایه شده بوسیله شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد بطور برابر بر روی هر مسیر مورد توافق تسهیم خواهد شد و رابطه نزدیک با نیازمندی‌های عمومی برای حمل و نقل در هر مسیر مورد توافق را در نظر خواهد داشت و هدف اصلی از برقراری آن، تامین ظرفیت کافی با ضریب بار مناسب جهت رفع نیازمندی‌های جاری و پیش‌بینی شده معقول برای حمل مسافر و بار همراه و غیرهمراه و پست از سرزمین طرف متعاقد تعیین کننده شرکت هواپیمایی یا به مقصد آن سرزمین می‌باشد.

۴ - ظرفیتی که می‌تواند مطابق با این ماده بوسیله شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد در مسیر مورد توافق عرضه شود مورد موافقت شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده دو طرف متعاقد قرار خواهد گرفت و قبل از آن که شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده مربوط خدمات مورد توافق را آغاز کنند و پس از آن طبق نیازمندی‌های حمل و نقل پیش‌بینی شده به تصویب مقامات هواپیمایی دو طرف متعاقد خواهد رسید.

۵ - شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد همچنین می‌توانند با رعایت اصول مندرج در این ماده ظرفیتی را برای رفع نیازمندیهای حمل و نقل بین سرزمین‌های کشورهای ثالث مندرج در جدول مسیر پیوست این موافقتنامه و سرزمین طرف متعاقد دیگر تامین نماید.

ماده ۹

فعالیت‌های تجاری

- ۱- شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد اجازه خواهد داشت تا براساس عمل متقابل در سرزمین طرف متعاقد دیگر برای ارتقای سطح و فروش خدمات حمل و نقل هوایی طبق قوانین و مقررات داخلی آن کشور نسبت به تاسیس دفاتر اقدام نماید.
- ۲- شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد اجازه خواهد داشت تا کارکنان مدیریتی، تجاری، عملیاتی و فنی مورد نیاز خود را در ارتباط با انجام حمل و نقل هوایی به سرزمین طرف متعاقد دیگر آورده و مستقر نماید. نیاز به استفاده از خدمات کارکنان به اختیار شرکت هواپیمایی تعیین شده می‌تواند از طریق کارکنان خود آن شرکت یا استفاده از خدمات هر سازمان، شرکت یا شرکت هواپیمایی دیگر فعال در سرزمین طرف متعاقد دیگر که جهت اجرای خدمات مزبور در سرزمین آن طرف متعاقد مطابق با قوانین و مقررات داخلی مجاز می‌باشد، رفع گردد.
- ۳- هر طرف متعاقد به شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر این حق را اعطا می‌نماید تا به فروش خدمات حمل و نقل هوایی در آن سرزمین بطور مستقیم و به صلاحدید آن شرکت هواپیمایی، از طریق دفاتر نمایندگی خود اقدام نماید. هر شرکت هواپیمایی تعیین شده حق خواهد داشت خدمات حمل و نقل مزبور را بفروشد و هر شخصی آزاد خواهد بود تا خدمات مزبور را طبق مقررات تسعیر ارز خارجی جاری خریداری نماید.
- ۴- شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد حق خواهند داشت تا هزینه‌های محلی در سرزمین طرف متعاقد دیگر را با پول محلی یا مطابق با مقررات تسعیر ارز خارجی لازم الاجرا با پول‌های قابل تسعیر پرداخت نمایند.
- ۵- فعالیت‌های موضوع بندهای (۱) تا (۴) این ماده مطابق با قوانین و مقررات طرف متعاقد دیگر انجام خواهند شد.

ماده ۱۰

نرخها

- ۱ - نرخها برای خدمت مورد توافق در سطح معقولی خواهند بود که با توجه به تمامی عوامل مربوط از جمله هزینه بهره‌برداری و سود معقول و خصوصیات خدمت و نرخهای سایر شرکتهای هواپیمایی برای هر قسمتی از مسیرهای مشخص شده وضع می‌گردد.
- ۲ - نرخها مطابق با مقررات زیر تعیین خواهند شد:
 - الف) نرخهای موضوع بند (۱) این ماده همراه با میزان کارمزد نمایندگی مورد استفاده در رابطه با آنها در صورت امکان میان شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده مربوط در مورد هر یک از مسیرهای مشخص شده و قسمت‌های آن توافق خواهد شد و این توافق در صورت امکان از طریق مقررات تعیین نرخهای انجمن بین‌المللی حمل و نقل هوایی (یاتا) حاصل خواهد شد.
 - ب) نرخهایی که به این ترتیب مورد توافق قرار می‌گیرند حداقل (۴۵) روز قبل از تاریخ پیشنهادی اجراء برای تصویب به مقامات هواپیمایی دو طرف متعاقد تسلیم خواهد گردید. در موارد ویژه، این محدوده زمانی می‌تواند با موافقت مقامات مذکور کاهش یابد.
 - ج) این تصویب می‌تواند بطور صریح اعلام شود، چنانچه هیچیک از مقامات هواپیمایی بطور صریح در مدت (۳۰) روز از زمان تسلیم مطابق بند (ب) این ماده عدم موافقت را اعلام نکنند، نرخهای مزبور تصویب شده تلقی می‌گردند. در موردی که دوره زمانی برای تسلیم به گونه‌ای که در بند (ب) این ماده پیش‌بینی شده کاهش یابد مقامات هواپیمایی می‌توانند موافقت کنند که دوره زمانی برای اعلام عدم موافقت، کمتر از (۳۰) روز باشد.
 - د) چنانچه مطابق بند (الف) این ماده یا در طول مدت زمان قابل اجرا طبق بند (ج) این ماده، یک مقام هواپیمایی به مقام هواپیمایی دیگر یادداشت عدم موافقت خود با نرخ مورد توافق مطابق مفاد بند (ج) این ماده را بدهد، مقامات هواپیمایی دو طرف متعاقد سعی خواهند کرد تا نرخ را از طریق موافقت دو جانبه تعیین نمایند.
 - ه) چنانچه مقامات هواپیمایی در مورد نرخ تسلیم شده به آنها به موجب بند (ب) این ماده یا تعیین هر نرخ به موجب بند (د) این ماده نتوانند توافق کنند، اختلاف طبق مفاد ماده ۱۹ (حل اختلافات) این موافقتنامه حل و فصل خواهد شد.
 - و) نرخهای تعیین شده به موجب مفاد این ماده تا زمانی که نرخ جدیدی تعیین نشده باشد، به قوت خود باقی خواهد ماند.

ماده ۱۱

برنامه پروازی

- ۱ - شرکتهای هواپیمایی تعیین شده هر طرف متعاقد (۳۰) روز قبل از شروع پروازها، برنامه پروازی خدمات مورد نظر خود را با تصریح تعداد پرواز، نوع هواپیما، ترکیب و تعداد صندلی‌هایی که برای عموم موجود است، به مقام هواپیمایی طرف متعاقد دیگر تسلیم خواهد نمود.
- ۲ - تغییرات بعدی برنامه پروازی مصوب شرکت هواپیمایی تعیین شده باید برای تصویب به مقام هواپیمایی طرف متعاقد دیگر تسلیم شود.
- ۳ - چنانچه شرکت هواپیمایی تعیین شده تمایل داشته باشد که پروازهای اضافی را نسبت به موارد تحت پوشش برنامه پروازی مصوب انجام دهد، اجازه قبلی مقام هواپیمایی طرف متعاقد مربوط را خواهد گرفت.

ماده ۱۲

تسلیم آمار

مقام هواپیمایی هر طرف متعاقد در صورت تقاضا آمارهای دورهای یا بیانه‌های آماری دیگری را که ممکن است بطور معقول بمنظور تجدید نظر در بهره‌برداری از خدمات مورد توافق از جمله (و نه منحصرأ) بیانه‌های آماری مربوط به حمل و نقل انجام شده بوسیله شرکت هواپیمایی تعیین شده خود میان نقاطی در سرزمین طرف متعاقد دیگر و سایر نقاط در مسیرهای مشخص شده نیاز باشد، به مقام هواپیمایی طرف متعاقد دیگر ارائه خواهد داد یا موجب خواهد شد تا شرکت هواپیمایی تعیین شده آن، موارد مزبور را ارائه دهد.

ماده ۱۳

انتقال دریافته‌ها

هر طرف متعاقد به شرکتهای هواپیمایی طرف متعاقد دیگر حق انتقال اضافه دریافت‌های حاصله در مورد حمل مسافری، بار و پست توسط شرکتهای هواپیمایی در سرزمین طرف متعاقد نخست پس از کسر هزینه، به صورت پول‌های رایج قابل تسعیر مطابق با مقررات تسعیر ارز خارجی لازم الاجرا را اعطا خواهد کرد.

ماده ۱۴

هزینه‌های فرودگاهی و هزینه‌های مشابه

- ۱ - هر طرف متعاقد حداکثر تلاش خود را بکار خواهد گرفت تا اطمینان یابد هزینه‌های استفاده از فرودگاه عمومی و دیگر تاسیسات ناوبری هوایی که بوسیله مقامات صلاحیت دار خود برای شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر وضع شده یا اجازه وضع آن داده شده، عادلانه و معقول هستند.
- ۲ - هیچ یک از طرفهای متعاقد هزینه‌هایی را که بیشتر از هزینه‌های وضع شده برای شرکتهای هواپیمایی تعیین شده خود که خدمات هوایی بین‌المللی مشابه را با استفاده از هواپیمای مشابه و تاسیسات و خدمات مربوط مورد بهره‌برداری قرار می‌دهند، می‌باشد در مورد شرکتهای هواپیمایی تعیین طرف متعاقد دیگر وضع نخواهد کرد یا اجازه وضع آنها را نخواهد داد.
- ۳ - هر یک از طرفهای متعاقد در سرزمین خود فرودگاه یا فرودگاههایی را جهت استفاده شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر در مسیرهای مشخص شده تعیین خواهد کرد و تسهیلات ارتباطی، هوانوردی، هواشناسی و سایر خدماتی را که برای بهره‌برداری از خدمات مورد توافق لازم است در اختیار شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر قرار خواهد داد.

ماده ۱۵

امنیت هوانوردی

- ۱ - طرفهای متعاقد در راستای حقوق و تعهدات خود بموجب حقوق بین‌الملل، تاکید می‌نمایند که حقوق و تعهدات آنها در روابط متقابل خود در خصوص حفظ امنیت هواپیمایی کشوری در برابر اعمال مناخله گرایانه غیر قانونی جزء لاینفک این موافقتنامه را تشکیل می‌دهد. طرفهای متعاقد بدون تحدید کلیت حقوق و تعهداتی که به موجب حقوق بین‌الملل بعهدہ دارند، بویژه طبق مفاد کنوانسیون راجع به جرایم و برخی اعمال ارتكابی دیگر در هواپیما امضاء شده در توکیو به تاریخ ۱۳۳۲/۶/۲۳ هجری شمسی مطابق با ۱۴ سپتامبر ۱۹۶۳ میلادی، کنوانسیون راجع به جلوگیری از تصرف غیر قانونی هواپیما امضاء در لاهه به تاریخ ۱۳۴۹/۹/۲۵ هجری شمسی مطابق با ۱۶ دسامبر ۱۹۷۰ میلادی و کنوانسیون راجع به جلوگیری از اعمال غیر قانونی علیه امنیت هواپیمایی کشوری امضاء شده در مونترال به تاریخ ۱۳۵۰/۷/۱ هجری

شمسی مطابق با ۲۳ سپتامبر ۱۹۷۱ میلادی و پروتکل تکمیلی آن راجع به جلوگیری از اعمال خشونت آمیز غیر قانونی در فرودگاههایی در خدمت هواپیمایی کشوری بین‌المللی هستند امضاء شده در مونترال به تاریخ ۱۳۶۷/۱۲/۴ هجری شمسی مطابق با ۲۴ فوریه ۱۹۸۸ میلادی عمل خواهند کرد.

۲ - طرفهای متعاقد حسب تقاضا تمامی مساعدتهای لازم را به یکدیگر جهت جلوگیری از اعمال تصرف غیر قانونی هواپیماهای کشوری و سایر اعمال غیر قانونی علیه ایمنی این هواپیماها، مسافری و خدمه آنها، فرودگاهها و تاسیسات هوانوردی و هر نوع تهدید دیگر علیه امنیت هواپیمایی کشوری ارائه خواهند کرد.

۳ - طرفین متعاقد باید در روابط دو جانبه خود طبق مقررات امنیت هوانوردی مصوب سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری که به عنوان ضمایم کنوانسیون هواپیمایی کشوری بین‌المللی شناخته شده‌اند تا حدودی که مقررات امنیتی مزبور در مورد طرفهای متعاقد قابل اجرا است، عمل نمایند. آنها باید از متصدیان هواپیماهایی که محل ثبت آن هواپیماها یا محل اصلی کار و یا اقامت دائمی متصدیان آنها در سرزمین وی واقع شده و نیز از متصدیان فرودگاههای واقع در سرزمین خود بخواهند که مطابق مقررات امنیت هوانوردی مذکور عمل کنند.

۴ - هر طرف متعاقد می‌تواند از متصدیان هواپیماها بخواهد که مقررات امنیت هوانوردی مورد اشاره در بند (۳) این ماده را که طرف متعاقد دیگر برای ورود به سرزمین خود، خروج از آن یا در مدت توقف در آنجا مقرر کرده است، رعایت کنند. هر طرف متعاقد باید اطمینان حاصل کند که در سرزمین آن اقدامات کافی برای حفاظت از هواپیماها و بازرسی مسافران، خدمه پروازی، لوازم همراه مسافر، بار همراه و غیرهمراه و خوار و بار هواپیما پیش از سوار شدن مسافران یا بارگیری و به هنگام آن به نحو موثر انجام می‌شود. همچنین هر طرف متعاقد باید هر درخواستی را که طرف متعاقد دیگر برای انجام اقدامات امنیتی ویژه معقول جهت مقابله با تهدیدی خاص به عمل آورد، با نظر مساعد مورد توجه قرار دهد.

۵ - هرگاه هواپیماهای کشوری بطور غیر قانونی تصرف شود و یا اعمال غیر قانونی دیگری علیه امنیت این هواپیماها، مسافری و خدمه پروازی آنها، فرودگاهها یا تاسیسات هوانوردی صورت پذیرد، طرفهای متعاقد باید از طریق تسهیل ارتباطات و تدابیر مناسب دیگر بمنظور ختم سریع و بی خطر حادثه و یا خنثی کردن تهدید مزبور به یکدیگر یاری رسانند.

ماده ۱۶

ایمنی هوانوردی

۱ - هر طرف متعاقد می‌تواند در هر زمان در رابطه با استانداردهای ایمنی در هر زمینه مرتبط با خدمه پروازی، هواپیما بهره‌برداری از آن که طرف متعاقد دیگر بکار گرفته است، تقاضای مشاوره نماید. چنین مشاوره ظرف مدت (۳۰) روز از تاریخ درخواست مزبور انجام خواهد شد.

۲ - چنانچه یک طرف متعاقد بعد از این مشاوره ملاحظه کند که طرف متعاقد دیگر استانداردهای ایمنی را در هر زمینه‌ای که حداقل معادل با کمترین استانداردهای وضع شده در آن زمان طبق کنوانسیون هستند بطور موثر حفظ و اجرا نمی‌نماید، طرف متعاقد نخست، طرف متعاقد دیگر را از یافته‌های مزبور و اقداماتی که برای تطبیق با آن حداقل استانداردها ضروری بنظر می‌رسند آگاه خواهد کرد و طرف متعاقد دیگر در مدت (۳۰) روز یا مدت بیشتری که ممکن است مورد توافق قرار گیرد، اقدام مقتضی را بعمل می‌آورد، در غیر این صورت ماده ۴ این موافقتنامه (تعلیق و لغو) را اعمال خواهد کرد.

۳ - علیرغم تمهیدات مندرج در ماده (۳۳) کنوانسیون، موافقت می‌شود که هر هواپیمایی که توسط شرکت هواپیمایی یک طرف متعاقد در خدماتی از مبدا سرزمین طرف متعاقد دیگر یا بالمعکس مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد، می‌تواند مادامی که در سرزمین طرف متعاقد دیگر است مشمول بازرسی نمایندگان مجاز طرف متعاقد دیگر در داخل و اطراف هواپیما (که در این ماده «بازرسی پلکانی» نامیده می‌شود) قرار گیرد تا طبق کنوانسیون اعتبار اسناد هواپیما و خدمه پروازی آن و شرایط ظاهری هواپیما و لوازم آن بررسی شود مشروط براین که این امر منجر به تاخیر بدون دلیل نگردد.

۴ - هرگاه بازرسی پلکانی یا مجموعه‌ای از بازرسی‌های پلکانی منجر به موارد زیر شود:
الف) نگرانی‌های جدی مبنی بر این که هواپیما یا بهره‌برداری از هواپیما سازگار با حداقل استانداردهای برقرار شده به موجب کنوانسیون در آن زمان نمی‌باشد، یا

ب) نگرانی‌های جدی مبنی بر عدم بکارگیری و اجرای موثر استانداردهای ایمنی برقرار شده به موجب کنوانسیون در آن زمان؛

طرف متعاقد انجام دهنده بازرسی از نظر ماده (۳۳) کنوانسیون مختار خواهد بود تا نتیجه بگیرد که الزاماتی که به موجب آنها گواهینامه یا پروانه‌های مربوط به هواپیما یا خدمه پروازی آن هواپیما صادر یا معتبر شناخته شده یا الزاماتی

- که به موجب آنها هواپیمای مزبور مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد مساوی یا بالاتر از حداقل استانداردهای برقرار شده به موجب کنوانسیون نیستند.
- ۵- در صورتی که نماینده شرکت هواپیمایی یک طرف متعاقد از دسترسی به هواپیمای مورد بهره‌برداری توسط آن شرکت جهت انجام بازرسی پلکانی طبق بند (۳) فوق جلوگیری بعمل آورد، طرف متعاقد دیگر مختار خواهد بود تا استنباط نماید که نگرانی‌های جدی موضوع بند (۳) فوق ایجاد شده و به نتایج اشاره شده در آن بند برسد.
- ۶- در صورتی که هر طرف متعاقد در نتیجه بازرسی پلکانی، مجموعه‌ای از بازرسی‌های پلکانی، جلوگیری از دسترسی به هواپیمای مورد بازرسی پلکانی، مشاوره یا هر ترتیب دیگر به این نتیجه برسد که اقدام فوری برای ایمنی عملیات شرکت هواپیمایی ضروری است، طرف متعاقد مزبور این حق را محفوظ می‌دارد که اجازه بهره‌برداری شرکت هواپیمایی طرف متعاقد دیگر را به فوریت معلق نماید یا تغییر دهد.
- ۷- هر اقدامی توسط یک طرف متعاقد مطابق با بند (۲) یا (۶) فوق یا از بین رفتن زمینه اتخاذ آن اقدام، متوقف خواهد شد.

ماده ۱۷

مشاوره

- ۱- طرف‌های متعاقد جهت حسن اجرای این موافقتنامه از طریق مقامات هواپیمایی خود با یکدیگر همکاری لازم را معمول خواهند داشت. هر طرف متعاقد می‌تواند در هر زمان در مورد اجرا، تفسیر، اعمال یا اصلاح یا رعایت این موافقتنامه تقاضای مشاوره با طرف متعاقد دیگر را بنماید.
- ۲- این مشاوره که می‌تواند از طریق مذاکره یا مکاتبه باشد، در مدت (۶۰) روز از تاریخی که یک طرف متعاقد تقاضا را دریافت می‌نماید، انجام خواهد شد مگر این که طرف‌های متعاقد طور دیگری موافقت کرده باشند.

ماده ۱۸

اصلاح موافقتنامه

- ۱- چنانچه هر طرف متعاقد اصلاح و یا تغییر مفاد این موافقتنامه را مطلوب بداند، این اصلاح مطابق با مفاد ماده ۱۷ (مشاوره) مورد توافق قرار خواهد گرفت و مطابق با مفاد ماده ۲۲ (لازم‌الاجرا شدن) این موافقتنامه لازم‌الاجرا خواهد شد.
- ۲- علیرغم مفاد بند (۱)، اصلاحات پیوست این موافقتنامه می‌تواند بطور مستقیم میان مقامات هواپیمایی طرف‌های متعاقد مورد موافقت قرار گیرد. این اصلاحات از تاریخی که مورد موافقت قرار گرفته است اعمال و وقتی که از طریق دیپلماتیک تایید گردد لازم‌الاجرا خواهد شد.
- ۳- چنانچه موافقتنامه دو جانبه یا چند جانبه حمل و نقل هوایی در مورد هر دو طرف متعاقد لازم‌الاجرا گردد، این موافقتنامه و پیوست آن باید از طریق مذاکره موضوع ماده ۱۷ (مشاوره) به نحوی اصلاح شود که مفاد آن با مقررات موافقتنامه یا کنوانسیون مزبور انطباق یابد.

ماده ۱۹

حل اختلافات

- ۱- هرگاه در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه بین طرف‌های متعاقد اختلافی بروز نماید، طرف‌های متعاقد در مرحله نخست اهتمام خواهند کرد که اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند.
- ۲- هر گاه مقامات هواپیمایی نتوانند اختلاف را حل و فصل نمایند، اختلاف را می‌توان از طریق مذاکرات دیپلماتیک حل و فصل نمود. در زمان این مذاکرات، وضعیت موجود حفظ خواهد گردید.
- ۳- الف) چنانچه اختلاف طبق بندهای (۱) و (۲) حل و فصل نگردد، به تقاضای هر یک از طرف‌های متعاقد با رعایت قوانین و مقررات داخلی جهت تصمیم‌گیری به هیئت داور سه نفره ارجاع خواهد شد.
- ب) هر طرف متعاقد نسبت به معرفی یک داور اقدام می‌کند و داوران منتخب بصورت مشترک داور سوم را انتخاب خواهند کرد که به عنوان سرداور هیئت داور فعالیت خواهد داشت.
- ج) هر طرف متعاقد داور خود را در مدت (۶۰) روز از تاریخ دریافت یادداشت از طریق دیپلماتیک از طرف متعاقد دیگر که متقاضی داورى اختلاف از طریق هیئت داورى است، انتخاب خواهد کرد و داور سوم فردی با تابعیت کشور ثالث خواهد بود که در زمان انتخاب با طرف‌های متعاقد روابط دیپلماتیک دارد و باید در مدت (۳۰) روز بعد انتخاب گردد.
- د) چنانچه هر طرف متعاقد در مدت مقرر داور خود را تعیین نکند یا هر گاه داور سوم در مدت مذکور انتخاب نشود، هر یک از طرف‌های متعاقد می‌تواند از رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری بخواهد که حسب مورد داور را تعیین نماید. در صورتی که رئیس، تبعه یکی از طرف‌های متعاقد باشد، می‌توان از معاون شورای سازمان بین‌المللی

- هواپیمای کشوری درخواست نمود. در این صورت داور یا داوران منتخب رئیس یا معاون یادشده، حسب مورد نباید تابعیت یا اقامت دائمی کشورهای طرف‌های متعاقد این موافقتنامه را داشته باشند.
- ۴- هیئت داورى در مورد حدود صلاحیت خود مطابق با این موافقتنامه تصمیم‌گیری خواهد کرد و آئین کار خود را تدوین خواهد نمود.
- ۵- طرفهای متعاقد با رعایت تصمیم نهایی هیئت داورى، هزینه‌های موقتی داورى را به نسبت مساوى پرداخت خواهند کرد.
- ۶- مخارج داورى از جمله هزینه‌ها و دستمزدهای داوران به نسبت مساوى توسط طرفهای متعاقد پرداخت خواهد گردید.
- ۷- هرگاه و مادامی که هر طرف متعاقد تصمیم مورد نظر در بند (۶) این ماده را رعایت ننماید، طرف متعاقد دیگر می‌تواند حقوق یا امتیازاتی را که براساس این موافقتنامه به طرف متعاقد قاصر اعطا کرده است، محدود، معلق یا لغو نماید.

ماده ۲۰

ثبت موافقتنامه و اصلاحیه

این موافقتنامه و اصلاحیه‌های بعدی آن از جانب طرفهای متعاقد بمنظور ثبت به سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری تسلیم خواهد شد.

ماده ۲۱

فسخ موافقتنامه

- ۱- هر طرف متعاقد می‌تواند در هر زمان از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه قصد خود را مبنی بر فسخ این موافقتنامه طی یادداشت کتبی از طریق دیپلماتیک به طرف متعاقد دیگر اعلام نماید. این یادداشت کتبی همزمان به آگاهی سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ایکائو) خواهد رسید. موافقتنامه یک سال پس از تاریخ دریافت یادداشت توسط طرف متعاقد دیگر فسخ شده تلقی خواهد شد مگر آن که یادداشت فسخ قبل از انقضای این مدت با موافقت دو جانبه مسترد شود.
- ۲- هر گاه طرف متعاقد دیگر دریافت یادداشت فسخ را اعلام نکند، یادداشت مذکور چهارده (۱۴) روز پس از وصول آن به سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری دریافت شده تلقی خواهد شد.

ماده ۲۲

لازم‌الاجرا شدن

این موافقتنامه از تاریخ آخرین اطلاعیه یکی از دو طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر مبنی بر اینکه اقدامات لازم را طبق قوانین و مقررات خود برای لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه بعمل آورده، به مورد اجرا گذارده خواهد شد.

با تأیید مفاد این موافقتنامه، نمایندگان تام‌الاختیار امضاء کننده زیر که از طرف دولتهای متبوع خود مجاز می‌باشند این موافقتنامه را امضا نمودند.

این موافقتنامه در تونس در تاریخ هجدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و یک هجری شمسی برابر با هفتم فوریه ۲۰۰۳ میلادی در دو نسخه به زبانهای فارسی و عربی و انگلیسی که تمامی متون دارای اعتبار یکسان می‌باشند، تنظیم گردید. در صورت اختلاف در تفسیر و یا اجرای موافقتنامه، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف

دولت جمهوری تونس

الصادق رابح

وزیر فناوریهای ارتباطی و حمل و نقل

از طرف

دولت جمهوری اسلامی ایران

احمد خرم

وزیر راه و ترابری

پیوست
جدول مسیر

برای شرکتهای هواپیمایی تعیین شده جمهوری اسلامی ایران

نقاط خروج	نقاط واسط	نقاطی در جمهوری تونس	نقاط ماوراء
نقاطی در جمهوری اسلامی ایران	نقاط بمنأ مشخص خواهد گردید	نقاطی در جمهوری تونس	نقاط بمنأ مشخص خواهد گردید

برای شرکتهای هواپیمایی تعیین شده جمهوری تونس

نقاط خروج	نقاط واسط	نقاطی در جمهوری اسلامی ایران	نقاط ماوراء
نقاطی در جمهوری تونس	نقاط بمنأ مشخص خواهد گردید	نقاطی در جمهوری اسلامی ایران	نقاط بمنأ مشخص خواهد گردید

نکاتی در مورد مسیرهای مورد بهره برداری شرکتهای هواپیمایی تعیین شده:

- ۱- هر نقطه‌ای در مسیرهای بالا را می‌توان بنابه انتخاب شرکت هواپیمایی مربوط در هر یا تمامی پروازها حذف کرد مشروط بر این که هر خدمت در سرزمین کشور تعیین کننده شرکت هواپیمایی شروع یا خاتمه یابد.
- ۲- نقاط واسط و ماوراء با موافقت دو جانبه بین مقامات هواپیمایی دو طرف متعاقد مشخص خواهد گردید.